

*Ковальова Тетяна Олександрівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
професор кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ*

ПРО ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ З КУРСАНТАМИ

Умови сучасності вимагають від працівників правоохоронних структур України знання хоча б однієї іноземної мови, для того щоб можна було безперешкодно обмінюватись досвідом зі своїми іноземними колегами, а також для спілкування з іноземними громадянами, яких можна все частіше зустріти на вулицях нашої країни не тільки в столиці та великих містах, але й в невеличких містечках.

Одне з провідних місць на заняттях з іноземної мови займають дидактичні засоби, оскільки вони допомагають вирішити основну задачу навчання іноземної мови – навчання усно-мовленнєвого спілкування.

Введення в навчальний процес автентичних відеоматеріалів робить вагомий внесок до вирішення цієї проблеми.

Іноземна мова в сучасних умовах розглядається не тільки, як інструмент комунікації, але як засіб, який стимулює процес пізнання [1, с. 58]. Поряд з виробленням мовленнєвої компетенції для конкретної спеціальності перед викладачем іноземної мови стоїть завдання «забезпечити учнів широким, інтегрованим та критичним поглядом на сучасний світ знань та інформації, потенціал якого можна використовувати для інтелектуального й професійного зростання спеціаліста» [2, с. 58].

Вміле використання на заняттях з іноземної мови відповідних відеоматеріалів сприяє рішення цих завдань.

Включення автентичних відеоматеріалів у процес формування іншомовного мовлення складає передумови для здійснення навчання на матеріалі мовлення носіїв мови, яке функціонує в природних умовах спілкування.

Крім цього, це шлях максимального приближення учбових занять до природних умов спілкування [3, с. 58], тобто це ті умови, де запам'ятовування йде невимушено, без надання якогось тиску, що є важливим саме на заняттях з курсантами – майбутніми працівниками

правоохоронних органів. Нажаль саме курсантам іноді важко змусити себе вчити матеріал за браком вільного часу через певні особливості навчання у «силовому» виші.

Автентичні відеоматеріали є опорою, що створює сприятливі умови для оволодіння курсантами новою країнознавчою інформацією, й особливо – мовленнєвою поведінкою носіїв мови. Вони дозволяють краще зрозуміти й закріпити як фактичну інформацію, так і суто мовні особливості мовлення в конкретному контексті. Недостатньо, якщо курсанти будуть лише репродукувати текстові одиниці, нехай навіть і з певною часткою мовної трансформації [4, с. 7].

Під час використання відеоматеріалів у курсантів складається «ефект присутності», який сприяє зростанню їх інтересу до іноземної мови, це, в свою чергу, благотворно відбивається на формуванні комунікативної компетенції.

При підборі й підготовці відеосюжетів необхідно враховувати поступовість у наростанні складності й, по можливості, вибудовувати їх так, щоб за тематикою вони були близькі реальним ситуаціям. Навчання повинне бути побудоване таким чином, щоб не тільки надавати слухачу деяку суму мовних знань, умінь і навичок, але й «навчити набувати їх самостійно через механізми рефлексії й цілеполагання» [5, с. 3]. На відміну від аудіо або друкованого тексту, які можуть мати високу інформативну, освітню, виховальну й розвиваючу цінність, відеотекст має ту перевагу, що з'єднує в собі різноманітні аспекти акту мовної взаємодії. Крім змістовної сторони спілкування, відеотекст містить візуальну інформацію про місце події, зовнішній вигляд й невербальне поводження учасників спілкування в конкретній ситуації, обумовлених найчастіше специфікою віку, статі й психологічними особливостями особистості мовців [2, с. 13].

На заняттях з курсантами використовуються відеоматеріали, які відповідають основним темам навчальної програми з іноземної мови. У структурі занять, на яких для навчання усного мовлення використовуються відеосюжети, виділяємо чотири етапи: підготовчий – етап попереднього зняття мовних і лінгвокраїнознавчих труднощів; сприйняття відеосюжету – розвиток умінь сприйняття інформації; контроль розуміння основного змісту; розвиток мовних навичок і вмінь усного мовлення. На кожному етапі підбираються певні завдання, для того щоб досягти максимальної ефективності від використання цих дидактичних засобів.

Таким чином, використання відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови для курсантів підвищують їх мотивацію та дають

можливість подолати мовний бар'єр, який зазвичай виникає при спілкуванні з носіями мови, що є надзвичайно актуальним в умовах української євроінтеграції.

Список використаних джерел

1. Багрова Н. М., Борисевич И. П. Использование видеоматериалов на занятиях по иностранному языку / Н. М. Багрова, И. П. Борисевич. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vdpu/Movozn/2008_14/article/4.pdf.
2. Барменкова О. И. Видеозанятия в системе обучения иностранной речи / О. И. Барменкова // Иностранные языки в школе. – № 3. – 1999. – С. 13–19.
3. Пирогова О. Е. Использование видеоматериалов на занятиях по иностранному языку в СПО / О. Е. Пирогова. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: URL: <http://festival.1september.ru/articles/605897/>
4. Писаренко В. И. Аудиовизуальные технологии обучения иностранным языкам в техническом вузе: монография / В. И. Писаренко. – М.: Издательский дом МПА-Пресс, 2004.
5. Соловова Е. Н. Использование видео на уроках иностранного языка / Е. Н. Соловова. // ELT NEWS & VIEWS. – № 1, март 2003 г.